

Omvang financieel economische criminaliteit in NL

Den Haag, 12 mei 2014

Arthur de Groot

Inleiding

Wat is het probleem?

- Omvang van Financieel Economische Criminaliteit is waarschijnlijk heel groot
- Onderzoek toont wellicht alleen een topje van de ijsberg en is meer en meer gericht op inzicht in bestrijding van Financieel Economische Criminaliteit
- Betrouwbare concrete cijfers over de omvang in euro's van Financieel Economische Criminaliteit ontbreekt.
- Financieel Economische Criminaliteit is een complexe en diverse materie, daarom is ook bestrijding van Financieel Economische Criminaliteit complex en vaak lastig.
- Huidige bestrijdingsmechanismen zijn vaak beproefd maar lijken vanwege dynamiek op het speelveld en in het landschap van Financieel Economische Criminaliteit wellicht achterhaald?

Oplossing?

- Tijd voor een nieuwe aanpak?
- Nieuwe technologie in de combinatie van data analytics en big data bieden mogelijkheden voor ordening van het landschap en eerder zicht op ongewenst gedrag

Financieel economisch
criminaliteit in
historisch perspectief

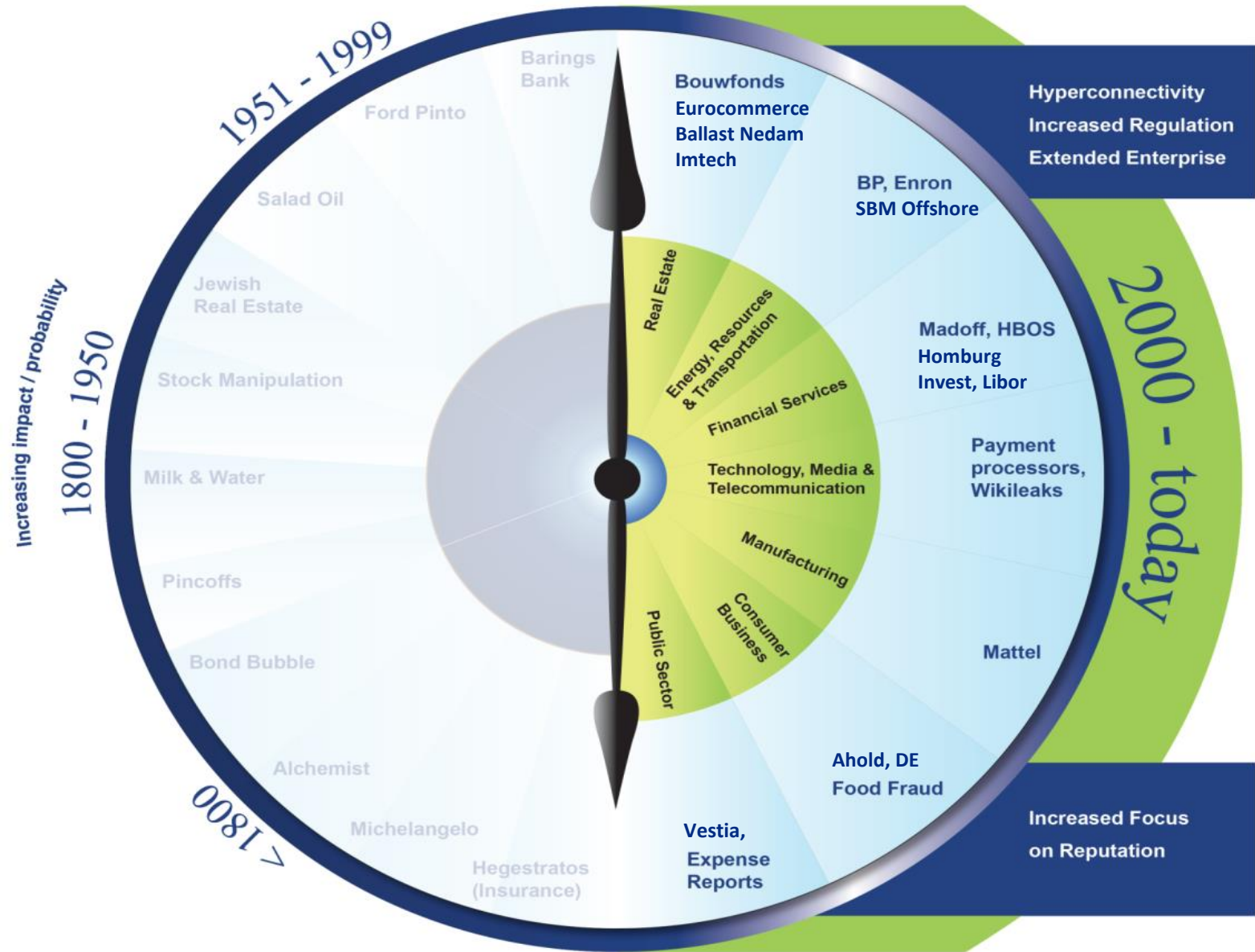
Financieel economische criminaliteit in historisch perspectief

Continue in beweging en toenemend complex

Financieel economische criminaliteit in historisch perspectief

Continue in beweging en toenemend complex

Financieel economische criminaliteit in historisch perspectief

Een overzicht van het afgelopen decennium

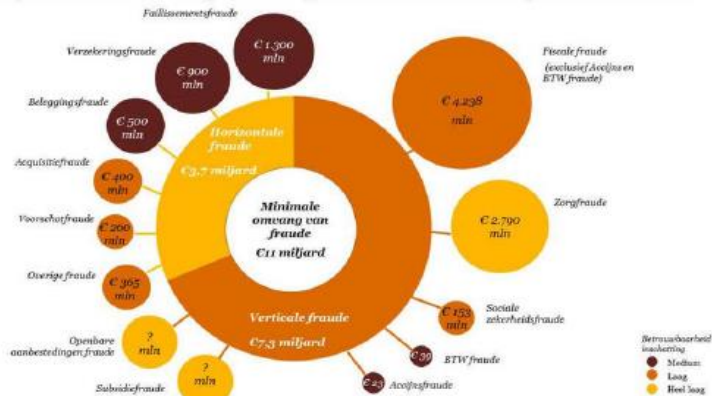
- **2002:** Parlementaire enquête commissie bouwnijverheid
 - *De Parlementaire Enquêtecommissie Bouwnijverheid (PEC) heeft de uitspraak gedaan dat ten aanzien van het door haar onderzochte onderwerp in Nederland geen sprake was van structurele corruptie. Wel dat smeren en fêteren behoorde tot de omgangsvormen tussen opdrachtgever en opdrachtnemer in de bouw; de PEC sprak daarover verontrusting uit.*
 - *Is nu alles boven tafel gekomen?*
- **2005** Nederland een fraudeland?
 - *Uitspraak Jan Marijnissen (SP) in maart 2005: Sinds het Kamerdebat over fraude in ons land dat bijna een jaar geleden in de Tweede Kamer is gehouden, lijkt het gevoel van urgentie als het gaat om fraudebestrijding weer te zijn verdwenen. De passiviteit van de overheid maakt haar medeplichtig aan het ontstaan van “Nederland Fraudeland”, stelt Jan Marijnissen.*
- **2007:** Klimop-zaak: Grootste vastgoedfraude in Nederland.
- **2008:** Lehman Brothers valt om, de kredietcrisis begint en het wordt stil in Nederland Fraudeland
- **2012:** Vestia, Imtech internationale Libor fraude
- **2013:** Ballast Nedam, RABO (Libor), provincie N-Holland
- **2014 :** aantal fraude schandalen is veelvoud gemeten met 2004, zowel in aantal als €

Cijfers, kengetallen,
statistieken, en andere
‘betrouwbare’
informatie

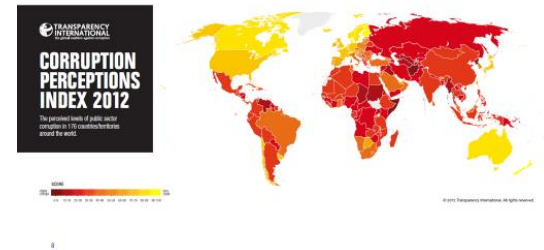
Cijfers, kengetallen, statistieken, en andere ‘betrouwbare’ informatie

Fraudebeeld 2013

Uit openbare bronnen komen de volgende inschattingen van de aard en minimale omvang van de fraude in Nederland:

Bribery & Corruption – TI Corruption Risk Map

<https://www.youtube.com/watch?v=Oj9om9gqJlY>

Economic crime: A threat to business globally

37%

More than one in three organisations report being victimized by economic crime.

53%

More than half of CEOs surveyed reported being concerned about bribery and corruption.

48%

Nearly half of our respondents reported the risk of cybercrime had increased, a 23% increase from 2011.

2013/2014 Global Fraud Report

REPORT TO THE NATIONS
 ON OCCUPATIONAL FRAUD AND ABUSE

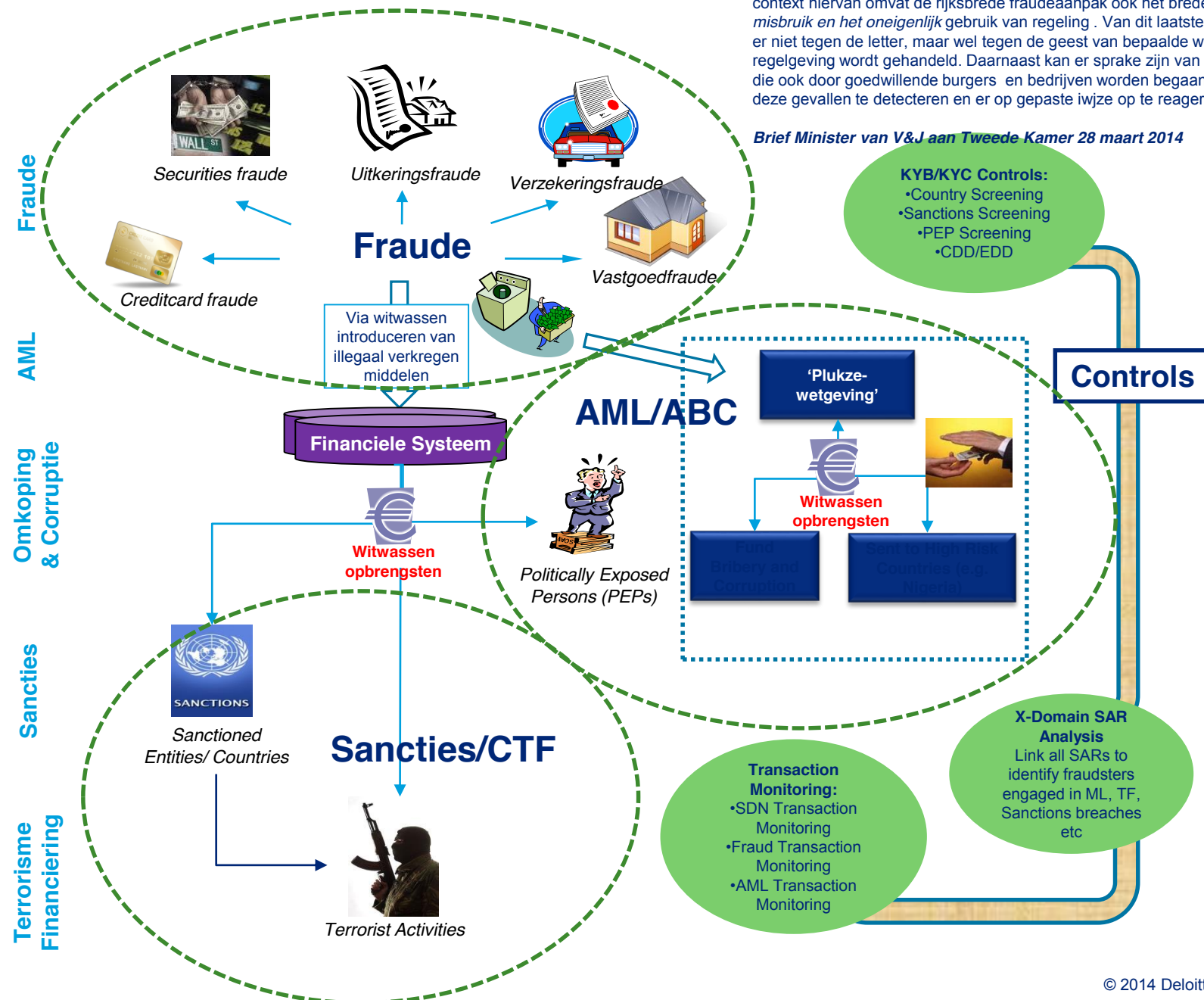
2012 GLOBAL FRAUD STUDY

OLAF in 2013: higher volume of investigative work, shorter duration of investigations, more results for EU taxpayers

Een complex landschap

Een complex landschap

"Met fraude wordt bedoeld het opzettelijk opgeven van een onjuiste voorstelling van zaken, om hieruit wederrechtelijk voordeel te verkrijgen. In de context hiervan omvat de rijksbrede fraudeaanpak ook het bredere begrip *misbruik en het oneigenlijk gebruik van regeling*. Van dit laatste is sprake als er niet tegen de letter, maar wel tegen de geest van bepaalde wet- of regelgeving wordt gehandeld. Daarnaast kan er sprake zijn van vergissingen, die ook door goedwillende burgers en bedrijven worden begaan. Het is zaak deze gevallen te detecteren en er op gepaste wijze op te reageren."

Brief Minister van V&J aan Tweede Kamer 28 maart 2014

Wet- en Regelgeving

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft)

Wet op het financieel toezicht (Wft)

Sanctiewet 1977

Wet Bibob

Rijksoverheid

Belastingdienst

State of the state

Deloitte's "State of the State"

Een data-analyse van Nederland

State of the State

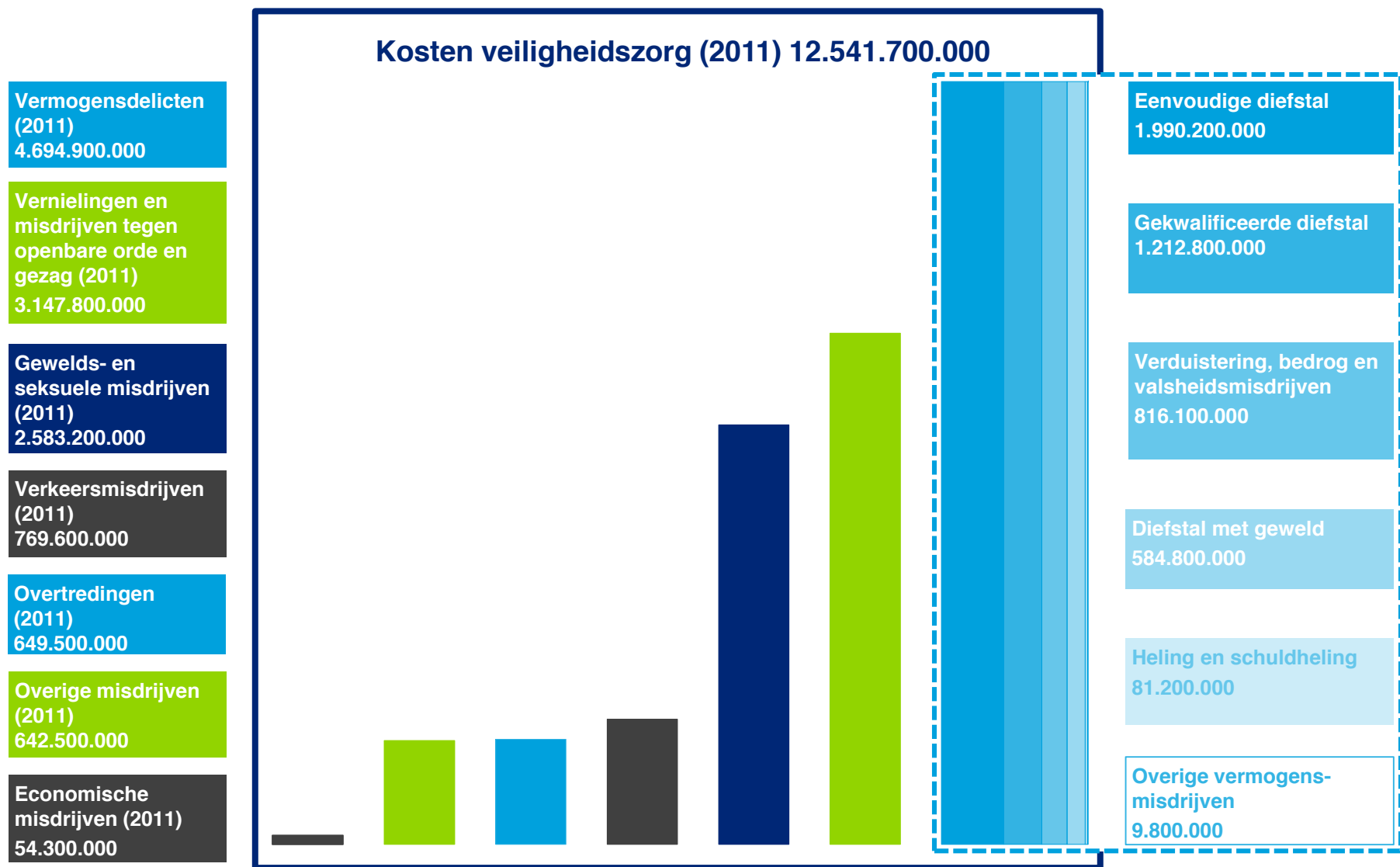
Samenvatting project

- **State of the State probeert inzage te krijgen in:**
 - Omvang Financieel Economische Criminaliteit
 - Trends in aanpak Financieel Economische Criminaliteit
 - **Efficiëntere aanpak van Financieel Economische Criminaliteit door middel van data-analytics**
- **Omvang Financieel Economische Criminaliteit:**
 - Te bezien als Maatschappelijke schade uitgedrukt in euro's
 - **26.1 miljard euro in 2011**
 - Te bezien als kosten veiligheidszorg, toezicht en opsporing
 - **12,5 miljard euro in 2011, waarvan 4.6 miljard voor vermogensdelicten**
 - Belangrijk te beseffen dat concrete cijfers lastig te verkrijgen zijn, waarschijnlijk kijken we naar het topje van de ijsberg.
 - Er is een trend zichtbaar van Financieel Economische Criminaliteit
- **Trends in aanpak Financieel Economische Criminaliteit**
 - Verhoogde kosten voor aanpak, maar tot op heden geen significante stijging in succes aanpak
 - Toename in de kosten voor opsporing, maar geen evenredige stijging in bezetting bij toezichthouders/opsporingsdiensten.

bron: Centraal Bureau voor de Statistiek en rapport *Criminaliteit & Rechtshandhaving 2012*.

State of the State

Nader inzicht in veiligheidszorg

Een toekomstbeeld

De toekomst voor Financieel Economische Criminaliteit

Toekomstige trends

1. Bestrijding Financieel Economische Criminaliteit met focus op data en intelligence
 - Gebruik van “big data” binnen de intelligence kolom
2. Inzetten van innovatieve manieren voor analyse van “big data” om vroegtijdig Financieel Economische Criminaliteit te detecteren en opsporing te faciliteren
 - Detectie door middel van inzet data-analytics -> Risico profielen voor Financieel Economische Criminaliteit?
 - Opsporing door middel van inzet data-analytics -> “Track and Trace”?
3. Versterking van horizontale samenwerking binnen de Financieel Economische Criminaliteitsketen
 - Samenwerking en gegevensdeling tussen Politie, Bijzondere Opsporingsdiensten, Gemeenten, Belastingdienst etc.
4. Aandacht voor privacy bij gebruik van “big data”

Voorbeeld van innovatieve opsporing en detectie

- Self-Exciting Point Process
- Machine learning risk-classification

De toekomst voor Financieel Economische Criminaliteit

Toekomstige trends

1. Bestrijding Financieel Economische Criminaliteit met focus op data en intelligence
 - Gebruik van “big data” binnen de intelligence kolom
2. Inzetten van innovatieve manieren voor analyse van “big data” om vroegtijdig Financieel Economische Criminaliteit te detecteren en opsporing te faciliteren
 - Detectie door middel van inzet data-analytics -> Risico profielen voor Financieel Economische Criminaliteit?
 - Opsporing door middel van inzet data-analytics -> “Track and Trace”?
3. Versterking van horizontale samenwerking binnen de Financieel Economische Criminaliteitsketen
 - Samenwerking en gegevensdeling tussen Politie, Bijzondere Opsporingsdiensten, Gemeenten, Belastingdienst etc.
4. Aandacht voor privacy bij gebruik van “big data”

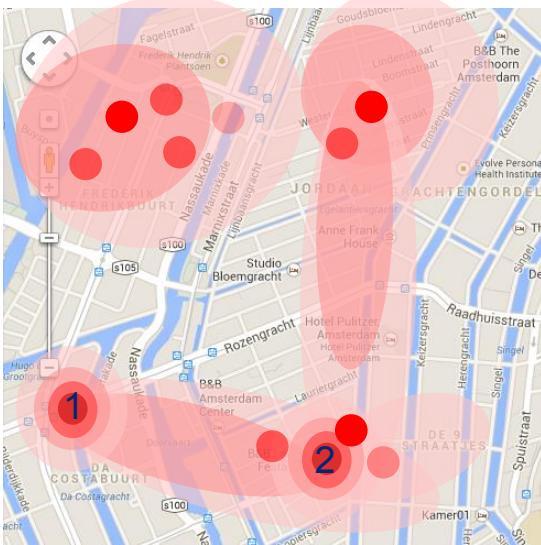
Voorbeeld van innovatieve opsporing en detectie

- Self-Exciting Point Process
- Machine learning risk-classification

Self-Exciting Point Process (SEPP) model legt causale verbanden tussen delicten. SEPP verhoogt effectiviteit surveillance

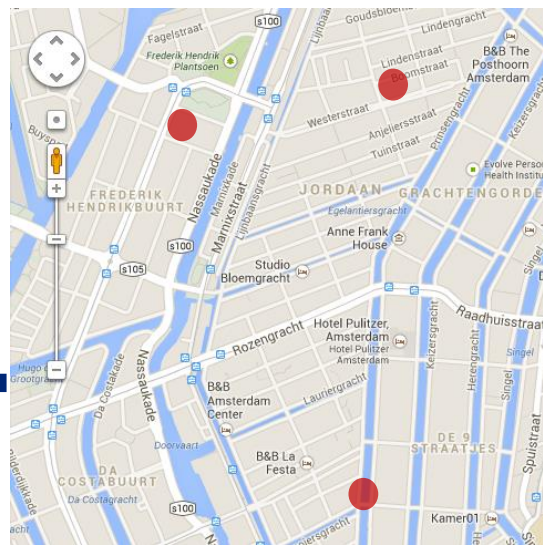
Uit historische gegevens van aangiftes worden locatie, tijd en type delict afgeleid.

Traditionele hot-spot mapping toont de plekken waar veel criminaliteit voorkomt.

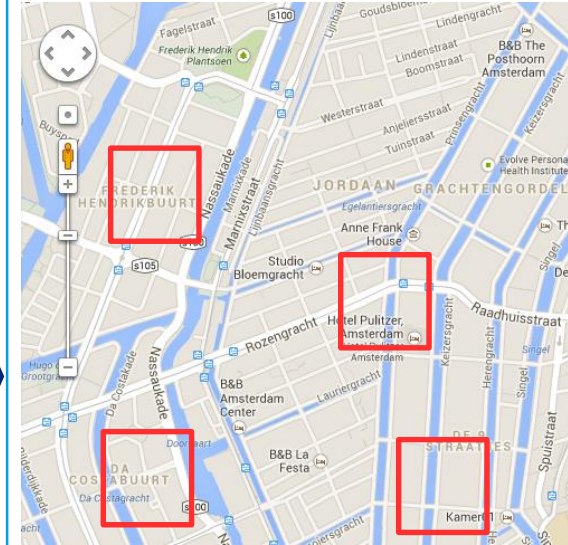
De kans op nieuwe criminaliteit is hierbij afhankelijk van de frequentie van de misdaden in het verleden.

Nieuwe delicten worden gecombineerd met historische verbanden

Als je de historische gegevens combineert met recente gegevens, zoals dagrapportages, kan je trends ontdekken waardoor je kan **VOORSPELLEN** waar nieuwe misdaden gaan gebeuren.

Dit leidt tot een voorspelling waar er nu gesurveilleerd moet worden.

Het statistische model voorspelt de plekken waar nieuwe misdaden zullen.

Is er onlangs een misdaad in gebied A gebeurd, dan dient er gesurveilleerd te worden in gebied B.

Machine learning

Voorspellen van risico op non-compliance door middel van analytics

- **Machine learning**

Een onderdeel van kunstmatige intelligentie dat zich bezighoudt met het ontwikkelen en toepassen van systemen die kunnen leren van data.

- **Zelflerend risicoclassificatie model**

Het zelflerende risico classificatie systeem maakt gebruik van **trainingsdossiers** om een voorspelling te kunnen doen van de **kans dat iets wel of niet compliant is**.

- **Informatiebehoefte model**

Hiervoor heeft het systeem twee dingen nodig:

- Voorbeelden van compliant en niet compliant dossiers.
- (Contra) informatie.

- **Indicatoren**

Er zijn sterke indicatoren (aantal uitkering op een adres) en zwakkere indicatoren (aantal kinderen).

Model geeft zelf aan welke zwak(ke) of sterk(er) zijn op basis van de voorbeelden.

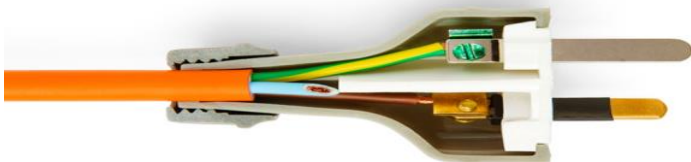
- **Uitkomsten**

De uitkomsten van een risico-classificatie model zijn te gebruiken voor bijvoorbeeld de kans dat sprake is van:

- Uitkeringsfraude
- Subsidie fraude
- Fraude met zorgkosten
- Pgb fraude

- **Toepasbaarheid**

Toepasbaar voor meerdere soorten Financieel Economische Criminaliteit waarin “iets” gezegd kan worden over de mate waarin een patroon afwijkt van een norm.

Afsluiting

“Things gained through unjust fraud are never secure.”
Sophocles